

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveter, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanja na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Občni zbor „Národne Tiskarne“ zboruje v nedeljo dne 18. decembra ob 11. uri dopoldne v prostorih „Dramatičnega društva“ v Ljubljani.

O novem občinskem zakonu.

(Iz okolice Ljubljanske.)

Novi občinski zakon, katerega ima letošnji deželni zbor vsprejeti, mej občani našega okraja mnogo razgovora prizadeva, a ni slišati ni jednega, kateri bi novo osnovo občin odobral, le nekateri po časti nadžupanske blepeči se skrivajo molče v kote, iz katerih bi jih moral po njih mnenji plebiscit poklicati na svetlo. Novi načrt občinskega zakona se pri utemeljenji nagibov posebno na to opira, da so mnoge za blagor ljudstva in za povzdigo kmetijstva izdane deželne postave, kakor o obrambi poljščine, cestni policijski red, postava o zatiranji predenice, o ravnani z junci za pleme i. t. d. le odredbe na papirji, kajti one se ne izvršujejo, ker se župani za nje ne zmenijo. Načrtnik novega zakona trdi, da je temu le sedanja postava kriva, ter oprošča župane popolnoma te krivde.

Vprašajmo, bode li novi zakon župane k spolanjanju dolžnostij bolj spodbujal nego stari, je li jedino pretesno okrožje sedanjih občin krivo, da ne pride na krmilo občine razsvetljen mož.

Da na ta vprašanja odgovorimo, pogledimo nekoliko po naši deželi. Tu so tudi jako velike občine, no tod bi vendar moralo vse v najlepšem redu biti. Se li briga Vrhnjski župan kateremu, da si je voljen nov župan, bode menda, ako se ne zgodi kak čudež, županovanje poteklo še le na sodni dan popoludne — za zakone, za napredek kmetijstva izdane? Se li mari Dobrunjski župan za deželne naredbe za blagor ljudstva na svetlo dane, bolj unema, nego mali županček drugod? Ne veliki župan kot mali župan sta si večinoma jednaka akopram so naši zakonodajalci v največjem času ostre kazni nemarnim županom in njih svetovalcem zažugali, ako se branijo svoje dolžnosti izpolnjevati.

Od kod to? do tod, ker v to poklicana oblastva županov strogo v očesu nemajo, da bi jih k izpolnjevanju zakonskih naredb z odločnostjo silila. Marsikateri župan se je navadil, da je malo-

maven, da bremena občanom naklada, katera neso ne po zakonu osnovana, ne pravično razdeljena, letni račun kakor tudi proračun je večinoma neznan stvar. Takse se samovoljno pobirajo i. t. d. Ali menite, da se za take nedostatke občinska glava kara? Ne, nasprotno večinoma se ovadnik po prstih okrea, ker se predrzne županovo samovoljstvo in njega nemarnost obelodaniti. Saj si tu ne moremo misliti, da bi se na ovadbo zategadel ne oziralo, ker izvira od poročevalcu nepriljubljenega moža.

Stari zakon je dober, a ne spoštuje ga niti župan velike občine niti male občine, tudi v največji občini naše dežele ni boljše, kar se tiče izvrševanja naredb za povzdigo kmetijstva.

Ako se dalje razvitek novega zakona zasleduje, vidi se pri sestavi občinskega odbora na jedni strani velik liberalizem na drugi pa še večji konservativizem. Podobčine volijo po velikosti davka, zastopnika v glavno občino, a število zastopnikov za glavno občino odrejeno je po številu duš, vendar pa 100 gld. davka na prvo roko pooblašča vsacega, da sme stopiti kot odbornik v glavni odbor. V podobčinah bo prišel na 1000 gld. — jeden odbornik izvoljen, a posameznik bode imel isto pravico s 100 gld. direktnega davka.

Tak zakon ne more nobenega naučevati toliko manj, ker noben paragraf ne jamči, da bode po novem zakonu izvoljena občinska glava za blaginjo kmetijskega napredka bolj uneta, nego je bila do sedaj.

Novi zakon si prizadeva tudi troške za vzdrževanje občin zdatno znižati, a zaman. Kdo bo verjel, da bi se mogla bremena v tej zadevi zmanjšati, če pomislimo, da ostanejo večidel sedanje občine. Le-te vzdrževale so se večinoma le iz zakupa za lov, torej troškov za uradovanje nikdo posebno občutil ni.

Drugače pa bode, ko novi občinski zakon veljavo dobi. Glavni župan preseliti se bo moral daleč od svojega domovja v kraj odkazani mu od deželnega odbora in od sl. c. kr. deželne vlade. Za gospodarstvo njegovega doma treba bo zastopnika iskati, pridnega in zanesljivega. Sam nadžupan pa tudi na novem mestu od božje milosti živeti ne bo mogel. Koliko pa bo troškov za izprašane občinskega tajnika, oziroma njega namestnika in tudi pisarja, dalje za slugo, za najemščino pripravnega

poslojpa, za ustanovljenje urada, pokojnino za onemoglega tajnika i. t. d.? Kdo bo pa reševal prepire o kompetenci, ne bo li treba le samo zato pomožnih poročevalcev pri deželnem odboru? Če se povprašamo, kakšen dobiček bodo imeli kmetje iz obstrižene podobčine, in iz nje izrezkov sestavljene glavne občine. — Najmanj 10% novega naklada dolge pote, potrata časa in denarja.

Kmetijstvu bo pa toliko pomagano kakor dosedaj, kar se upeljuje novih kmetijstva se tikajočih naredb tiče.

Nespretna glava v nadžupanstvu bode ravno tako nezmožna v glavni občini dremajoče zbuditi, kakor v mali stari občini, po novi naredbi bo samo obširen prostor za birokratizem, potrato denarja in dragega časa in protekcijo.

Ne bil bi pa nobeden nasproten naredbi, po kateri bi se stare občine s pod 2000 gld. direktnega davka spojile v večje občine z 3000 do 4000 direktnega davka, a to tako, da bi se pri zlaganji posebno na enakost teženj občanov ozir jemalo.

Preverjeni smo, da za novi občinski zakon noben poslanec glasoval ne bode, kateri pozna potrebe in posebnosti slovenskega ljudstva na Kranjskem, in ako ima Ljubljanska okolica kakega zastopnika v deželnem zboru kranjskem, se bo ta gotovo za koristi in pravice tega okraja poganjal, kajti gotovo je, da ogromna večina okoličanov, če ne vsi, za tak centralizem ne mara, ker jim je poguben. (Na željo nekaterih uplivilnih mož iz okolice Ljubljanske natisnili smo ta članek, da se poznajo mnenja gledé novega občinskega zakona. Želeli bi pa, da bi kdo to velevažno vprašanje temeljiteje vzel v razpravo. Uredn.)

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(VI. seja dne 16. decembra leta 1887.)

Poslanec Šnklije nadaljujoč svoj govor, katerega smo priobčili v denašnji številki na drugi strani, pravi, da bi se moralo izterjevanje deželne zavarovalnice izročiti politični eksekutivi, kajti privatna društva tožarijo posestnike, katere zavarujejo nadležni agentje, ne da bi kmetovalci zavarujejo prav razumeli. Potem pride plačilni nalog, nekatere zavarovalnice tožijo že za 2 do 3 gld. Kmetovalec

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

(Dalje.)

IX.

— Vse posestvo tvojega otca sem videl, pričel je zopet Bazarov. — Živina je slaba in konji razbiti. Tudi zidanja so porušena in delavci zde se mi popolni lenuhi; oskrbnik pa je ali norec ali lopov, tega še nesem dobro proučil.

— Danes si strog, Evgenij Vasiljič.

— Tudi dobri mušiki bodo tvojega otca gotovo osleparili. Saj poznaš pregovor: „ruski mušiki bi celo Boga mesarili.“

— Začel bom s stricem jednako misliti, opomnil je Arkadij, — da si odločno slabega mnenja o Rusih.

— Prava reč! Rus je le v tem dober, da on sam o sebi preslabo misli. Važno je to, da je dvakrat dve štiri, ostalo so vse neumnosti.

— In priroda je tudi neumnost? vprašal je

Arkadij zamišljeno gledajoč v daljavo na pisana polja krasno in mehko ozarjena po večernem solnci.

— Tudi priroda je neumnost v tem pomenu, kakor ti sedaj misliš. Priroda ni svetišče, temveč delavnica in človek je delavec v njej.

Počasni glasovi vijolončela prihтели so ta trenotek iz hiše do njiju. Nekdo igral je z občutkom, dasi z nevajeno roko, Šubertovo „Pričakovanje“, in kakor med razlivala se je po zraku sladka melodija.

— Kaj je to? dejal je začujeno Bazarov.

— To je otec.

— Tvoj otec igra na vijolončelo?

— Da.

— Koliko pa je star tvoj otec?

— Štiriinštirideset let.

Bazarov se je najedenkrat zasmeljal.

— Čemu se pač smeješ?

— Tri sto! človek štiriinštiridesetih let, paterfamilias, v . . . m ujezdu — igra na vijolončelo!

Bazarov smejal se je naprej; Arkadij pa se, kakor da bi se bal svojega učitelja, sedaj še nasmešnil ni.

X.

Minola sta méroma dva tedna. Življenje v Marini teklo je po starem tiru: Arkadij je sibiristvoval, Bazarov delal. Vsi v hiši navadili so se ga njega, njegovih brezbriznih običajev in njegovih osornih in kratkih besed. Posebno se mu je Fenička tolikanj privadila, da ga je dala jedenkrat po noči vzbuditi: Mitja imel je krč; on je prišel in po navadi polu molčé polu zevaje presedel pri njej dve uri in pomogel otroku. Pavel Petrovič pa je z vsemi silami svoje duše črtil Bazarova: zmatral ga je za ošabneža, nesramveža, cinika, plebejca; sumil je, da ga Bazarov ne spoštuje, da jedva da ne prezira njega — njega, Pavla Kirsanova! Nikolaj Petrovič bal se je mladega „nihilista“ ter dvojil, da bi dobro uplival na Arkadija; vendar ga jo rad poslušal, rad bival poleg njegovih fizikalnih poskusov. Bazarov pripeljal je s saboj mikroskop ter se [po cele ure ukvarjal z njim. Tudi slugo oljubili so ga, dasi se je iz njih norčeval: čutili so, da je vendar njih brat, ne gospod. Dunjaša se je rada šalila z njim ter ga skrivoma pomenjujoče pogledovala, hiteč mimo njega kakor „prepelica“. Peter, človek do skrajnosti samo-

se ne briga za plačilni nalog in hkratu naraste troškov do 50 gld.

Ako se morebiti reče, da deželni zbor ni kompetenten, da bi sklenil tako zavarovalnico, trdi govornik, da je in akoravno je kompetenten državni zbor sklepati tako postavo, more vendar le deželni zbor na podlagi deželnega reda §. 19. sklepati o novih potrebnih postavah in potem državnega zakona uvede se lahko obligatno deželno zavarovanje za nepremična posestva. Sicer bi se tudi lahko trdilo, da je nasvetovani sklep v protislovju s číslom 20 kupčijske pogodbe, katero je sklenila Avstrija z Ogersko.

Res se v tem članu naglašá, da se ne sme v Avstriji z ogerskimi zavarovalnicami in drugimi kupčijskimi društvi drugače postopati, nego z avstrijskimi, a deželna obligatna zavarovalnica se proti temu členu ne pregreši, kajti omeja se ravno tako delovanje ogerskih, kakor domačih zavarovalnih društev. Take deželne zavarovalnice obstoje že v Švici v vseh kantonih, celo tudi za premakljivo blago, imajo jih na Nemškem, na Virtemberskem, Baden-skem itd. Take ideje prodirajo tudi v Avstrijo, v Bregenci in v Pragi, v Šleziji in na Kranjskem stavijo se jednaki predlogi.

Predlagatelj, poslanec Šuklje, nasvetuje, da naj se izroči njegov predlog deželnemu odboru ter istemu naroča, da v tej zadevi stopi v dogovor z deželno vlado in nabere statistično gradivo. Stvarno pa predlaga, da se izroči njegov predlog v pretres in poročanje upravnemu odseku.

Poslanec baron Apfaltrern se protivi temu predlogu ter pravi, da je deželno prisilno zavarovanje postalo že epidemično. Veliko deželnih odborov govori o tem, le solnograški in gorenjeavstrijski molčita, ker sta si stekla jako žalostne skušnje v tej zadevi in tudi velike izgube.

Upravni odsek pač nema v tem zasedanji časa zato, da bi razglabal ta predlog, ako ga neče vrniti nerešenega zopet deželnemu odboru, zapraviti pa utegne mnogo časa s tem preilogom, ne da bi ga konečno rešil, temveč zanemaril bi celo vrsto družih važnih predlogov. Koliko je rešiti pri g. Šukljeja predlogu principijalnih vprašanj! S kakšno pravico more se omejiti prostost razpolagati z imovino svojo? In ko bi tudi državni zbor pritrđil taki prisilni deželni zavarovalnici. Kaj pa je s pravico tistih zavarovalnic, kateré so v kranjski deželi c. kr. privilegovane? Ali se bodo istih pravice vrgle tako rekoč kar pod mizo? To je pač morje vprašanj, nastajajočih o tej zadevi. Najbolj pa se usiljuje vprašanje, ne bode li birokratično poslovanje, katero se bode gotovo udomačilo pri namerovani deželni prisilni zavarovalnici iste poslovanje popolnem zakoščilo (verknochern), ne bodo li birokratje drli kmeta zavarovanca bolj, nego sedanje zavarovalnice? Govornik pravi, da mu je vprašanje popolnem znano, da je dosta o njem razmišljeval, ker je upravni odbornik Graske vzajemne zavarovalnice. Tej družbi došla je od deželnega odbora vprašanje, bi se li ona hotela preosnovati kot deželna zavarovalnica. In ravno njemu izročilo je vodstvo te zavarovalnice referat, kako bi bilo o tej zadevi postopati. Dolgo je premišljeval že o tej zadevi, a nikakor se mu ne zdi vprašanje še količkaj godno, kajti mnogo pravnih razmer je rešiti, torej je mnenja, naj se ta zadeva izroči deželnemu odboru v pregled in pretres in poroča naj slednji o tej zadevi deželnemu zboru.

ljuben in neumna, z večno nagubančenim čelom, človek, čegar vse dostojanstvo je obstajalo v tem, da je dvorljivo gledal, pismenkoval in često s krtačo čistil svojo suktnjo, tudi on se je smehljal in žaril, če se je Bazarov le zmenil za nj. Dvorski otroci letali so za „dohtarjem“ kakor psički. Le stavec Prokofič ga ni ljubil, s kislim obrazom podajal mu je za mizo jedi, imenoval ga „konjederca“ in postopača ter trdil, da je s svojo brado — popolna svinja v goščavi. Prokofič bil ni po svoje nič manji aristokrat kakor Pavel Petrovič.

Nastopili so lepši dnevi v letu — prvi dnevi julija. Vreme bilo je krasno; res da je iz dalje grozila zopet kolera, ali prebivalci . . . ske gubernije so se že navadili njenih obiskov. Bazarov ustajal je jako zgodaj ter se odpravljal za dve ali tri vrste, ne na sprehod — sprehoda brez namena ni mogel trpeti — temveč zbirati rastlin, žužkov. Nekdaj vzel je s saboj Arkadija. Pri povratku pričel se je mej njima navadno prepir in Arkadij je bil navadno premagan, dasi je govoril več nego njegov tovariš.

(Dalje prib.)

Ko je poslanec profesor Šuklje izrazil se, da po določilih opravičnega reda ne more polemizovati s predgovornikom ter da se strinja z nasvetom, da se izroči njegov predlog deželnemu odboru v pretres in poročanje, se predlog vsprejme.

Samostalni predlog dr. Moscheta izroči se po obširnem utemeljenju finančnemu odseku v poročanje.

Dr. Poklukar poroča potem o nakupu gozda za deželno vinarsko, sadjarsko in poljedeljsko šolo na Grmu in nasvetuje, ker je dotični gozd za šolo jako potreben in že v bližini deželnega posestva, komaj pol ure oddaljen:

a) Deželnemu odboru se naroča, da kupi za šolo na Grmu primeren gozd.

b) V ta namen se dovoli deželnemu odboru kredit v znesku 3000 gld. iz deželnega zaklada. Predlog se vsprejme. Poslanec dr. Poklukar poroča v imenu finančnega odseka o proračunu deželne vinarske in sadjarske šole na Grmu. Potrebščina iznaša: 10.918 gld., zaklada pa 7500 gld., torej primanjkuje 3418 gld., kateri se imajo pokriti iz deželnega zaklada.

Poročevalec nasvetuje v imenu finančnega odseka še nadalje: 1. da se imajo v prihodnje predložiti deželnemu zboru svote in zaklade na drobno utemeljene za kmetijsko šolo na Grmu; 2. da se računski šol in gospodarstva izkažejo v posebni bilanci.

Pri glavni razpravi popriime besedo poslanec Pfeifer rekši:

Slavni zbor! V proračun Dolenjske vinarske šole je za nove nasade postavljena svota 500 gold., ki se bo po mojem mnenju porabila večinoma za razširjenje tamošnje amerikske trsnice.

Kakor znano visoki zbornici, je uničila trsna uš že več sto oralov krasnih vinogradov v kostanješkem in krškem okraji, storito pa se je dose-daj od strani države malo ali skoro nič v primeri k velikanski nesreči, da se zopet k življenju obude umirajoče gorice.

Jaz vendar ne morem uvideti resne pomoči v tem, če se ponuja iz državne trsnice 1 tisoč amerikske trsnice ključev — ne ukoreninjenih trt — po 10 gld. obubožanemu vinorejcu, ki je vsled elementarne nesreče po trtni uši, vsled drugih nezdod in vsled visokih davščin že do kosti oglojen, tako, da mu večkrat primanjkuje potrebne šoli; sedaj naj pa po krajcarji plačuje trsne ključev, kojih potrebuje za 1 oral 6—8000 kosov, katere naj potem požlahtnuje, vinograd iz novega prekoplje, potem požlahtnjene trte zasaja naposled pa par let čaka na pridelek.

V tej zadevi se dotični poročevalec v poljedelskem ministerstvu od lanskega leta sem še ni dosti poboljšal, treba ga bo v državnem zboru podregati, — morebiti bo imel več usmiljenja do vinogradnika in cenejšo prodajal amerikske trte takrat, kedar se tudi uš loti njegove mastne plače.

Tem več zadostenja in podpore pa najdejo dolenski vinorejci v naklonjenosti našega deželnega zbora, ki radevolje za ohranitev njih jedinega premoženja privoljuje sredstva, za kar so Dolenjci hvaležni visokemu zboru.

Glavni kmetijski pridelek na Dolenjskem je vino in sadje, zato ima naša dolenska kmetijska šola glavno nalogo pospeševati vino in sadjerejo.

Če sem dobro poučen, je na Grmski šoli dovolj zasajenega sadnega vrta, trsnic pa premalo; zavod ima dovolj njiv, katere po mojem mnenju ne sodi vse z žitom ali drugim živežem obsejati, ampak tudi porabiti za napravo večjih trsnic.

Da obžive po trtni uši uničeni vinogradi, po dosedanjih skušnjah ni družega sredstva, nego nasejanje že požlahtnjenih amerikske trt, kojih bo treba več sto tisoč, tako da bo Grmska šola morala porabiti več oral njiv za napravo takih trsnic, torej predlagam:

Slavni deželni zbor naj sklene:

Deželnemu odboru se naroča, da skrbi na Grmski šoli za napravo velike amerikske trsnice, iz katere bi dobivali domači vinogradniki cepljene amerikske trte brezplačno ali po kolikor mogoče nizki ceni. (Dalje prib.)

Deželni zbor goriški

(V. seja dne 14. decembra 1887. leta.)

Peticija Ajdovske občine v dosego podpore za uravnavo potoka Lokavščeka se izroči petičijskemu odseku.

Predsednik prečita 2 telegrama, s katerima se zahvalujeta spodnjeavstrijska deželna poslanca Dumka in Suess za izraženo jima priznanje.

Vse referate deželnega odbora in finančnega odseka ima danes deželni odbornik Gasser.

1. Potrđi se podpora 1000 gld., katero je deželni odbor podelil mej letom pogorelcem v Lazcih na Cirkljanskem.

2. Potrđi se podpora 250 gld., ki jo je deželni odbor nakazal košarski šoli v Foljanu.

3. Potrđi se načrt postave, s katero se ima mej skladovne ceste uvrstiti cestni kos mej Romanom in Vilešem v Gradiščanskem okraji.

Potrđijo se računski depozitovini tujega denarja — potem račun deželno občinskega in gospinskega zaloga za l. 1886. in proračuni istih zalogov za l. 1888.

(VI. seja dne 15. decembra 1888.)

Novo tri peticije se izročé dotičnim odsekom.

Račun gozdarskega zaloga za l. 1886. in proračun istega zaloga za l. 1888. se potrđita po predlogih finančnega odseka (poročevalec baron Locatetti.) Isto tako se odobri tudi račun glavnega zaloga za uboge za l. 1886., o katerem je prav obširno poročal dr. Gregorčič.

Prošnja cestnega odbora Tolminkeskega, da bi se most čez Idrijo pri Tribuši uvrstil mej skladovne ceste — se zavrne po predlogu pravnega odseka (poročevalec Ivančič.) Cestni odbor ni dokazal, da bi bil ta most posebno važen in da bi njegovo vzdrževanje prizadevalo toliko stroškov, kolikor jih občina sama z okrajno pomočjo ne more sama zalagati.

Nekaterim občinam se po predlogu deželnega odbora (poročevalec vitez dr. Tonkli) dovoli pobiranje priklad in davščina za l. 1888.

Občini Štanjel davščina 10 kr. od vsacega litra žganja; — občini Mavhinje davščina 1 gld. od vsacega hektolitra piva; — občini Višk 8 kr. od vsacega litra žganja; — občini Gabrije 4 kr. od vsacega litra žganja; — občini Brestovica priklad po 100% na užitnino vina; — občini Romans 1 gld. od vsacega novega hektol. piva in 10 kr. od vsacega litra žganja; — občini Slivno priklad po 90% na užitnino vina in davščina 1 gld. od vsacega hektolitra piva.

Vse tri zadnje seje so bile čisto kratke, brez najmanjše razprave. Važnejši predmeti pridejo v prihodnjem tednu na vrsto. — Prihodnja seja bo v torek 20 t. m.

Deželni zbor istrski.

(IV. seja dne 5. decembra 1887.)

Navzočih je 27 zastopnikov; opravičeni so izostali vsi 3 presv. škofje, dalje gg. Lazzarini in Delbello. Galerija polna. Zapisnik III. seja je bil vsprejet brez ugovora. Na to predlaga gosp. predsednik, da izrazi deželni zbor svojo udanost in srčne čestitke presv. vladarju, cesarju in kralju, povodom 40letnice Njegovega vladanja. Zastopniki večine so ta predlog z naidušenimi „evviva“, poslanci manjšine z burnimi „živio“ klici odobrili.

Gospod predsednik prečita dve prošnji proti gozdnemu zakonu in to občine Buzetske, koje je predložil poslanec gospod Spinčič, in občine Boljunske, predložene po g. poslanci dr. Laginji. Obe prošnji pretrese poseben odsek. Čitajo se zatem 3 interpelacije in sicer: poslanca g. Babuderja glede ceste Koper-Trst, koje poprava je bila že lani c. kr. vladi priporočena; dalje poslanca Volariča na deželno vlado. Predsednik pri tej interpelaciji še posebno opazi „da mu se pravi, da je na vlado“ in prosi gosp. interpelanta, naj jo izvoli čitati sam, ker on (predsednik) hrvaščine ni zmožen. Gosp. dr. Volarič čita.

Mej čitanjem čuje se mej občinstvom mrmranje, koje vedno bolj in bolj raste, vendar pa zopet obmolkne, ko pride g. govornik do 4. točke svoje interpelacije, naperjene proti zastopniku vlade. To točko je čital g. poslanec z jako krepkim glasom, koji je napravil navidezen utisek toliko na poslance večine, kolikor na galerijo. Tretjo in zadnjo interpelacijo stavi g. dr. Laginja. Tudi njemu jo odda predsednik, naj jo čita g. interpelant sam, izgovarjajoč se zopet, da hrv. jezika ne pozna. Gosp. dr. Laginja opazi italijanski, da je g. predsedniku že poprej povedal vsebino interpelacije, ter jo čita hrvatski.

Mej čitanjem je nastalo na galeriji zopet mrmranje, ali pa je brzo prenehalo brez opomina g. predsednika.

➤ Dalje v prilogi. ➤

Zatem odgovori vladni zastopnik g. vitez Ellusckeg na interpelacijo zadnje seje glede kraja sej dež. šolskega sveta. Odbije interpelacijo z opazko, da ista nikakor ni utemeljena.

Na to se preide na dnevni red, koji obsega te-le točke:

1. Šolski obračun za l. 1886.
2. Premembe šolskega zakona.
3. Obračun za leto 1886.
4. Proračun „ezonere“ za leto 1888.

Gosp. Lius čita 1. točko. Unela se je razprava, koje se je udeležil v trikratnem govoru gosp. Zamlić in g. dr. Lius; konečno je spregovoril tudi zastopnik gospod Campitelli. Obračun je večina vsprejela.

Pri 2. točki poroča g. Bubba in tolmači zakonsko osnovo, s koje se poboljšuje stanje učiteljev, posebno podučiteljev in podučiteljic. Gosp. Spinčić reče v hrvaščini, potem ponovi v italijanščini, da bode glasoval za zakon in da si pridržuje pravico posam. predlogov. Njegovih predlogov večina ni podpirala. Čitajo se po trikrat §§ 23, 25, 28 odnosno 29 in 30 šolskega zakona. Pri vsakem je stavljal gosp. zastopnik Spinčić svoje posebne predloge, tikajoče se osobito sestave dotičnih §§, toda vselej brezuspešno. Samo § 28 moral se je spremeniti v § 29, kakor je to gosp. Spinčić dokazal. Ker pa imajo gg. članovi popolno zaupanje v deželni odbor, opazil je g. govorniku predsednik, da je to stvar posebne komisije, koja ima zakonsko predlogo pregledati. — Posebno zanimiva je bila razprava o učiteljskem stanovanju, o katerem se zakon jako nejasno izraža. Gosp. zastopnik Campitelli je celo stavil predlog, naj se da učiteljskemu osebju na leto 80 gl. stanarine, ter da si morajo s tem iskati stan. Gosp. zastopnik Spinčić pa je dokazal, da bi bila taka naredba le občinam na škodo, kajti učiteljevega stanovanja ne bi mogle drugače uporabiti. Isto tako se strinja g. dr. Laginja z nazoni g. Spinčića, kajti ako se zakon jasneje sestavi, ne bode v tej zadevi več tolikanj pritožb in dvomljenja. Bili so vsi §§ po trikratnem čitanju brez spremembe vsprejeti, ker so za spremembe samo narodni poslanci glasovali.

Predsednik izjavlja, da danes ni več časa seje nadaljevati ter da prideti ostali dve točki na dnevni red v prihodnej seji. Večina poslancev je zahtevala, da bi bila ista že jutri, toda ko je po posebnem predlogu g. dr. Laginje predsednik dal na glasovanje, da ima prihodnja seja biti v torek, italijanski zastopniki niso za predlog glasovali, ampak da se ima vršiti v sredo 7. t. m. Ob 1¹/₄ uri je bila seja končana.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 16. decembra.

Pomenljivo je, kar se od oficijozne piše z Dunaja madjarskemu listu „Egyetertes“ o govoricah, da **odstopi minister vnanjih zadev** grof Kalnoky. Povod tem govoricam je dalo to, da sta se grof Kalnoky in vojni minister že večkrat hudo upirala avstrijske notranji politiki zlasti pri poslednjih važnih posvetovanjih. Poudarjala sta, da se ne more nadaljevati sedanja prizanesljiva politika proti Čehom, Slovincem in Hrvatom, ko je mogoča vojna z Rusi. Grof Bylandt je trdil, da bi slovansko mišljenje utegnulo škodovati organizaciji vojske. Položaj Kaloky-jev pa ni nikakor omajan, prej je mogoče, da odstopi Taaffe. — Mi seveda no moremo o tej izjavi povedati svojega mnenja, a omenili smo jo, ker pojasnuje nekatere dogodke poslednjih dni.

Češki deželni odbor je sklenil pr iporočati deželnemu zboru, da sklene v principu osnovati deželno banko ter naroči deželnemu odboru, da izdela pravila, katera se bodo deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju predložila.

V **moravskem** deželnem zboru predlagal je škof Bauer, da deželni zbor naroči deželnemu glavarju, da papežu na primeren način čestita k petdesetletnici njegovega svečeništva in izjavi udanost moravske dežele, ki je večinoma katoliška. Za ta predlog glasovali so vsi poslanci. — Pri obravnavi o potrebščinah za ljudske šole pritoževal se je Čeh Kaluš, da se premalo stori za ljudsko šolstvo, ker se preveč gleda na finančno stališče. V deželnem šolskem svetu se pa preveč bavijo s politiko, ter premalo brigajo za napredek šolstva. Pri podeljenju služeb se kaj pristranski postopa. Marsikak nesposoben učitelj dobi dobro službo, ker ima dobre prijatelje v deželnem šolskem svetu. V češke šole uriva se nemščina, v nobenej nemški šoli pa češčina ni obligatna. Poslancu dr. Meroresu se tudi zdi, da bi se lahko več storilo za ljudsko šolo. Najmanj mu pa ugaja, da se na nemških ljudskih in srednjih šolah nastavlja tudi Čehi za učitelje, v slovanskih šolah pa ni nobenega nemškega učitelja. Namestnik grof Schönborn mu je pa pojasnil, da to prihaja le

od tod, ker mnogi češki učitelji znajo nemški, nemški učitelj pa noben ne zna češčine. Dr. Subotka se je pritoževal, da se jako težko dobi dovoljenje za osnovo novih čeških šol, če tudi so češke šole dobro obiskovane. — Pri volitvah v Brnsko trgovinsko zbornico zmagali so v vseh volilnih razredih Nemci. Celu v tretjem volilnem razredu obrtne sekcije, kateri je dosedaj imel češke zastopnike, voljeni so Nemci. K zmagi jim je jako mnogo pripomogla volilna komisija, ki je mnogo čeških glasovnic za neveljavne proglasila. Češki član v volilnej komisiji je temu ugovarjal. Ko je pa videl, da vse nič ne pomaga, je pa izstopil iz volilne komisije. Čehi bodo proti volitvi uložili protest.

V finančnem odseku **ogerske** zbornice poslancev je Tisza na vprašanje poslanca Langa odgovoril, da vlada skuša državne železne rudnike in fužine dati v najem. Rudniki bodo v privatnih rokah več donasali, nego sedaj. Pokazalo se je, da država ne more konkurirati s privatnimi podjetniki. Skoro vsi odsekovi člani so bili zato, da se rudniki oddajo v najem, samo v tem niso bili vsi jedne misli, ali sme vlada sama oddati rudnike v najem, ali pa mora prositi dovoljenja zbornic. Tisza misli, da ne treba dovoljenja parlamenta. Rudniki so se že dajali v najem, ne da bi kdo zahteval, da mora vlada najemninsko pogodbo predložiti parlamentu. Za prodajo pač treba zborničnega privoljenja, če se pa daje državna lastnina v najem, pa tega dovoljenja ne treba. Večina odsekova se je strinjala s Tiszo.

Vnanje države.

Če tudi **bolgarske** vladi manjka denarja, in ga nikjer na posodo dobiti ne more, vender zahteva od sebranje izrednega kredita za oboroževanje. Vojni minister je zaukazal častnikom, da se nemajo pečati s politiko. Kdor bi ne slušal tega ukaza, se bode ostro kaznoval. Vse to pač dokazuje, da se bolgarska vlada že boji, da bi jo nenadni dogodki utegnili odstraniti.

Ruski veleposlanik Nelidov priganja **Turčijo**, da bi zasedla Vzhodno Rumelijo in jej zagotavlja, da Nemčija ne bode ničesar storila v bolgarskih zadevah. Ruski veleposlanik je pretil z ustajo v Makedoniji, ako Turčija ne napravi stanja v Vzhodni Rumeliji, kakeršno je bilo pred Plovdivskim prevratom. Grško je Rusijo našuntala, da zahteva popravno mejo, če ne bode Turčija ničesar storila proti Bolgarom. Turška vlada se pa baje za vse pretenja nič ne briga in hoče mirno čakati daljših dogodkov.

Rumunski vladni pristaši sklicujejo tabore, na katerih obsojalo nelojalno postopanje opozicije in zagotavljajo udanost kralju in sedanji vladi. Navadno se pa na tacih taborih zbirajo le uradniki in drugi od vlade bolj ali manj zavisni možje, katerim se pridruži še nekoliko radovednežev. Narod pa ne mara za sedanjo vlado, ki tira Rusiji osvoboditeljici sovražno politiko. — Predčeraj vsprejel je kralj adresni deputaciji obeh zbornic. Proti adresni deputaciji senata je posebno naglašal slovo, ki vlada mej vlado in narodnim zascopstvom, proti deputaciji zbornice poslancev pa daljni razvoj svobodščin v okviru ustave.

Francoski radikalci so sklenili, da bodo glasovali za provizorični budget, a bodo v zbornici izjavili, da se to ne sme zmatrati za zaupanje vladi. Vsi radikalni listi hudo napadajo novo vlado. Mej drugim jim tudi ne ugaja, da ministerski predsednik ni član zbornice poslancev, ampak senator. Novemu predsedniku republike pa očitajo, da nema nobene svoje volje, a se ravna le po nasvetih svojega očeta. — Ker s to zbornico ne bode moglo ministerstvo dolgo vladati, jo bode najbrž v kratkem razpustilo. Predsedniku republike že od več strani prihajajo prošnje, da naj razpusti zbornico, kajti s svojim postopanjem bi se podkopala republika.

Italijani delajo železnico od Massaue proti Abesiniji, da bodo mogli vojake preskrbovati z živežem, ko se začne vojna. Baš grajenje železnice zadržuje, da se še vojna začela ni. V **belgijske** zbornici se sedaj vrši debata o novem vojaškem zakonu. Sedanja vlada visoko čisla narodno enakopravnost in je zategadel predlagala, da nikdo ne more postati častnik, če ni zmožen obeh deželnih jezikov, francoščine in flamanščine. Liberalci se pa temu upirajo. Njih vodja Frère-Orban je trdil, da flamanščina ni za častnika potrebna. S tem bi se zasejal razpor mej vojsko, kar bi jako škodovalo državi. Vojska mora imeti le jedno orožje in le jeden jezik. V tem zmislu je govoril tudi liberalac Bara. Kakor vidimo, poslušujejo se belgijski liberalci, jednacih zavijač proti jezikovni enakopravnosti, kakor naši Nemci in nemškutarji.

Dopisi.

Izpod Velike Gore 12. decembra [Izv. dop.] Gospod urednik; Res da ne vem, ste li lovec, ali ne, a toliko vem, da sem ter tja vender tudi streljate ter včasih kaj ustrelite.

Naši očanci pa so lovci, pravi pravcati lovci in gotovo Vam vsakateri zadene zver, če mu je ne unese.

Zajcev, lisic in drugega divjega drobiža se jim ne manjka in kaj tacega spodpetiti, jim je delavniški posel.

Bolj imeniten jim je lov na medvedjo mrcino: Veste, gospod urednik, jaz bi vam o tem lovu ne pravil ničesar, ali ker sem po naključji staknil interesantne te čestitelje podgorske Dijane pa tudi nečem zamolčati.

V nedeljo popoldne je bilo — po končani službi božji, ko jo uberem v vas, pod imenitnimi skalnatimi „Svati“, ki grejo „nar naprej“.

Od daleč že zagledam oboroženo trumo vaških možakov ter na prvi hip mislim, da je to kaka kompanija črne vojske, ki se že vežba v orožju. — Po pogovorih pa izvlečem na svoja ušesa, da je to „lovcev batalijon“, ki namerava udariti jo na kraježljivega kosmatinca medveda.

Ta mrcvar dela že davno daleč okrog zlobne hudobije. Njegovi grehi prišli so na dan po nekem samotarskem bajtarji tam iz Zadolja. — Zaradi hudodelstva tatvine, storjene s tem, da mu je mrha kocasta zadavila njegovega psa, jedinega tovariša v njegovi samiji, obsodilo ga je strelsko predstojništvo na smrt z ustreljenjem.

Prišel je mož k sodišču, ter ondi uložil ustno tožbo zoper tega grabeža, a sodišče ni moglo po svojih postavah ugoditi želji oropanega kotarja.

Obrnil se je do omenjenega lovskega zapovedništva ter ondi uspešno dognal svojo pravdo. — Očetje so sklenili. — Počasi se razkrope imenitni lovci po gozdnih zakotjih ter preže na zloglasnega roparja.

Je že tu! streljaj, streljaj! In zares prišumasti po grmovji zver; toda bila je rujave barve ter ne veča kakor srednji pes. Menda to ni medved. — Nikar ga streljati! Modri lovec pusti nedolžno žival mirno mimo korakati, — lisico, — katera je šla, kakor je pozneje izvedel, prav na njegove dilje kokoši krast.

Strije medved se ta dan ni prikazal in očetom je bilo žal, da tudi nad lisicami neso izrekli jednake smrtne sodbe, kakor nad medvedom, ker tudi ta je tatinske rodbine. — Ali modri očetje bodo drugi pot tudi to podvrgli svojemu sklepu. Medved pa je že davno obsojen, a kazni še ni prestal.

Da pa ne boste krivo sodili teh očetov, gospod urednik, Vam objavim, da imajo vsi občani tega podgorskega Zadolja lov v zakupu. So modre in poštene glavice.

Ker že o lovu govorim, naj Vam omenim še drugega bolj nenavadnega lova. Vršil se je po noči v potoku. Pa nikar ne mislite, gospod urednik, da je bil to ribji lov. — Če bi že somi bili v naši vodi, bi se to lahko zgodilo, ali vodičica je, pa ne glešta tako velikanskih povodnjakov. — Bilo je to tista zver, ki se mu po kristijansko reče človek. Ta se skrega s svojo zakonsko polovico, potem še s svojo pametjo, pa trešči s svojo vrelo butico v vodo. — Nekdaj sem bral, da je mlad človek skočil v vodo, ker je imel hudo mačehe. Izvlekel ga je bil neki čevljar iz vode; a, ko mu utopljenec pove, da je zaradi mačehe skočil v vodo, loputne ga nazaj, češ, ako imaš mačehe, ni ga ti več leka na svetu

Tega našega plavalca izvlekel je tudi čevljar iz potoka, a ker ta nema mačehe, ampak preprijazno ženico, pustil ga je iti svoj pot; sicer pa si je mislil, da je premrzla voda, utegnili bi se prehladiti.

Dobro, da blaženo srce mora imeti ta čevljar do svojega bližnjega, ki se mu izkisa pamet!!! Torej take love, imamo mi na kmetih! Raznovrstni so in zanimivi!

Kadar še kaj poizvemo o kakem novem „športu“ Vam bom z veseljem poročil. Dotlej pa ostajam, kakor sem, bil in bom

udani Vam mežnar

Sv. Trojiški.

Izpod Velebiča meseca decembra. [E pur si muove.] Vsaka sila do vremena! Noben predgovor se ni uresničil tako v pravem pomenu besede, kakor ta, ako opazujemo razmere na Kvarneru. Kdo bi si bil nadejal nesrečnega leta 1868, da se bodo začele zdraviti rane, katere je nevednost in trdovratnost renegatstva usekala? Kvarner se tudi probuja. Narodna zavest se razširja in približuje se glavnemu središču renegatstva. — Malemu Lošinju, ki se pri narodu in v cerkvenem poslovanju še vedno zove Malo Selo. Previdnejši ljudje sprevidijo tudi to — a se tudi radujejo, da jednokrat pride naravni red v veljavo. Tudi mladina se že začena vaditi skrivaj hrvaščine, ker dobro vé, da jej koristi v javni službi, posebno pri vojcah. Temu razvoju pomaga svoboda, v katerej se giblje

narod sedaj. Proste volitve pomagajo, da v javne zastope prihajajo mirni, razumni i pošteni možje. Potemtakem pribaja občinska uprava v roke možem, ki gledajo le na to, da se dolgovi poravnajo in uvaja razumno gospodarstvo. S tem pa pridejo še druge zahteve in vršila na dan. Bližnje Veliko Lošinj (Veliko Selo) že zahteva, da se hrvatsčina uvede v ljudske šole. V kratkem ustanovljena kmetijska zadruga v Malem Lošinju predložila je pravila tudi v hrvatskem jeziku, jeziku te dežele, in je sklenila, da bode tudi poslovala v hrvatsčini. Temu se je še pridružila v kratkem ustanovljena čitalnica, katera si je izbrala najlepše poslopje na trgu Malo Lošinskega mesteca. Vse to se godi brez hrupa in agitacije.

Vsega tega in še hrvatskih naslovov nad vrati neso mogli pretrpeti ž vci kratkovidnih in trmastih renegatov. (Pravih Italija nov tukaj ni. Vsi so le italijanski izsolani Hrvatje.) Oni mislijo vse to pri dobljeno omajati h kratu, kakor vojaški oddelek skuša podreti celo vrsto brambovcev s splošnim a močnim ustrelom. Začeli so glodati kosti posameznih, posebno pa javno in skrivno ovajati zavisne osebe. Njih namen se razvidi že iz tega, ker se že javno izražajo, da se bodo predstavile napadane osebe kam drugam, ter čitalnico črnijo za politično društvo. Upati je, da merodajni krogi ne bodo tako kratkovidni, da bi šli na limanice izsolanim renegatom. — Še bolj pa njih živce peče, da ni jeden se ne ozira na nje in jim ničesa ne odgovarja, da bi potem imeli še več predmeta za svoje namene. Pa tudi pri narodu zgublajo vedno bolj zaupanje s takim postopanjem, ker njemu je ostudno takovrstno dopisovanje, in ovajanje spravilo je marsikaterega na pot, katerega si gotovo n so renegatje nadejali.

Narodna zavest se polagoma, mirno in nevidno uriva, ne da bi bila kaka agitacija. Agitacijo v našo korist de a le naš nasprotnik. Kakor padajoča studenčna kapljica urezuje in razširja jamico v trdi skali, da si napravi pot do bližnjega jezera, ravno tako hoče podreti narodno zavest v narod, kateri bode — dolgo časa gotovo ne more trajati — sprevidel in se prepričal, da govoriti hrvatski, tudi po domače, ni nikaka sramota — nikako zlo dejstvo — nego spoštovanje svojih pradedov in narave — in ne nasprotuje patriotizmu.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnje številko našega lista zaplenilo je državno pravdnštvo zaradi uvodnega članka „Pastirski list naših škofov in pastirski list škofa Josipa Jurija Strosmajerja“ in zaradi 6 vrst obsežne, iz „Soče“ posnete notice. Ker smo Strosmajerjev pastirski list po drugih nezaplenjenih listih priobčili, uložili bodemo proti tej zaplembi ugovor. Gledé konfiskacije same konstatujemo, da se nam je stavek stoprav danes popoldne ob 1/2 2. uri razpečatil, kar je uzrok, da nismo več utegnili dodati drugega članka in drugega listka, ker ima današnja številka itak štiri strani priloge, zatorej potrebuje za tisk več časa.

— (VI. seja deželnega zbora kranjskega) dne 16. decembra. Centralni odbor c. kr. kranjske kmetijske družbe prosi za povišanje dose danje podpore. Poročila deželnega odbora, s katerim se predlagajo nasveti o zgradbi bolnice za kužne bolezni, računski zaključek deželnega zaklada za leto 1886 in proračun deželnega zaklada za leto 1888, izročé se finančnemu odseku. Dr. Poklukar stavi nujni predlog, da deželni zbor sklene Nj. svetosti Levu XIII. v imenu kranjske dežele ob 50 letnici čestitati in da se gospodu deželnemu glavarju naroči, naznaniti ta sklep sv. očetu primernim potom. Nujnost ves zbor jednoglasno odobri. Dr. Poklukar potem utemeljuje svoje predloge hvale sv. očeta kot velikega pokrovitelja miru, kot vrednega vladarja sv. cerkve, kateremu se že zdaj prideva izraz „Lumen coeli“. Sosebno kranjska dežela kot eminentno katoliška ima posebno vesel uzrok praznovati petdesetletnico mašništva sv. očeta. Baron Apfaltrern se v imenu svojih somišljenikov radostno pridruži temu predlogu. Omenja pri tej priliki, da se on in njegovi somišljeni vsi pridružijo pastirskemu listu škofov goriške nadškofije in da odločno protestujejo proti neki agitaciji, ki se je hotela zatrositi v deželo. Predloga se potem jednoglasno vsprejmeta. Poslanec Šuklje utemeljuje svoj predlog za ustanovitev deželne zavarovalnice z obligatnim zavarovanjem poslopj proti požaru. V skero uro trajajočem govoru z množino statističnih

podatkov dokazuje potrebo deželne zavarovalnice. Pri privatnih zavarovalnicah veljaj o voditelji, uradniki in akviziterji preveč, pri deželni zavarovalnici godilo se bode to potom cesarskih uradov. Cenitelji bodo župani, občinski možje. Ko bi kdo ne bil s cenitvijo zadovoljen, pritoži se lahko pri deželnem odboru, da bode odredil drugo cenitev. Tudi škoda bi se lahko cenila. Če bi isti troški veljali tudi za deželno zavarovalnico, prihranili bi, dasi bi bila vsaka kočica na Kranjskem zavarovana, okolu 50 do 60.000 goldinarjev na leto. Pri utemeljevanji svojega samostalnega predloga je dr. Mosche z odločnimi besedami osvetljeval delovanje dopisnikov Dunajskih listov, ki grdiyo kranjsko deželo in nje lojalno prebivalstvo na nečuvnen način. Gospodu Dežmanu, ki se menda prizadete ga čutil izbruhnil je njegov „furore teutonico“ pri razpravi o proračunu za deželno kmetijsko šolo na Grmu ter je na nečuvnen surov način napadal vodjo te šole g. Dolenca in šolo sploh. Izvrstno so ga zavrnil poslanci dr. Vošnjak, Šuklje in dr. Poklukar dokazali neresnico Dežmanovih trditev, pa ga tudi poučili, da je malo častno za moža, da napade nenavzočnega moža, ki se brani ne more. Dežman je bil tako ljut, da je mej svojim govorom v jedno mer okrog sebe mahal in tudi ob mizo udaril, kar se sicer ni dogodilo več, od kar je ranji Kromer ostavil deželni zbor kranjski. Prihodnja seja v torek in se bode včerajšnji dnevni red nadaljeval, ker se je seja ob 2. uri popoldne zaključila, ne da bi se rešil dnevni red.

— (Slovenska predstava) bode jutri v nedeljo dné 18. decembra Dramatično društvo omislilo si je za „Kovarstvo in ljubezen“ do malega vse nove kostume, da prepriča slavno občinstvo o živem gibanji za napredek v vsakem obziru.

— (Pisateljskega društva) zabavni večer bode danes, v soboto 17. t. m. ob navadni uri v steklenem salonu čitalničnem. — Predsedoval bode gosp. prof. Levec, čital pa gosp. prof. Pirč.

— (Vabilo.) V nedeljo dne 18. decembra bodo se ob 11. uri popoldne delile v dvorani Ljubljanske čitalnice popoldne zimske obleke in obutala 80 ubogim dečkom in deklicam. Damski odbor vabi najuljudneje na to razdelitev vse plemenite dobrotnike in prijatelje šolske mladine.

— (Naš rojak pevec Pogačnik) sodeloval je v koncertu, katerega je priredilo vodstvo konservatorija Dunajskega na čast prevzvišeni pokroviteljce nadvojvodinje Štefanije. Pel je g. Pogačnik na splošno pohvalo s simpatičnim, lepo donečim glasom, kakor v občé naglašajo Dunajski muzikalni kritiki, arijo Pyladesa iz Gluckove opere „Iphigenia“. Čestitamo z veseljem našemu rojaku — umetniku na tem lepem uspehu.

— (Trgovinska in obrtna zbornica.) V petek dne 16. decembra t. l. je bila ob 6. uri večer v mestni dvorani redna seja, trgovinske in obrtne zbornice z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik zadnje seje; 2. Poročila o prošnjah za telegrafske postaje v Borovnici, Zgornjem Logatci, Izlakah, Loži in Gradci; 3. Poročilo o vprašanji, ali ima neka tvrdka v Trstu podružnico v Rakeku; 4. Poročilo o vprašanji, ali smejo mizarji svoja dela tudi pleskati?; 5. Poročilo o vprašanji, ali je brinjeva esenca opojna žgana pijača?; 6. Poročilo o podpori za obrtno nadaljevalno šolo v Postojini in Radovljici; 7. Predlog o nameščenji preglednikov podružnice avstro-ogerske banke; 8. Poročilo o pritožbi nekega peka zoper razsodbo o plači njegovega pomočnika; 9. Poročilo o maksimalni tarifi za meso v Kostanjevici in v Kamniku; 10. Posamezni nasveti.

— (Za „Narodni dom“.) Upravni odbor društva „Narodni dom“ hrani še vedno lepo in raznovrstno zbirko nezahtevanih dobitkov iz časa društvene loterije. — Ker se bližata božič in novo leto in ž njima tudi božična in novoletna darila, opozori odbor na to zbirko slovensko občinstvo, ki mu podaja ugodno priliko po nizki ceni priti do primerne in okusnega darila. Ker je zbirka mnogovrstna, dana je vsakteremu priložnost poiskati si kaj primerne za svoje sorodnike, prijatelje in znance. V zbirki nahaja se še več zlatnine in sreberrine (murčki in drugi uhani, gumbi, purtani, medailoni in broche); več stenskih ur, obilo galanterijskega blaga (kasete, torbice, šivalni in potni necesairi, kadilne in jedilne garniture, lišpi, noži in caraffine); porcelan in steklovina (sladkornice, vrči); dalje tase zajemalke, žlice itd. Dobitkov je še nad 150, njih

prvotna vrednost znaša blizu 500 gld.; dobivajo se pa po močno znižani ceni. Na ogled so v pisarni Matice slovenske (Kongresni trg 7) vsak dan dopoldne od 10. do 11. ure. Kdor si ogleda dobitke, ne da bi kaj kupil, plačati mora primerno globo na korist „Narodnemu domu.“

— (Stritarjevih zbranih spisov izšla sta 24. in 25. snopič. V njih se nadaljuje in konča povest „Sodnikovi“ ter pričinja povest „Rosana“.

— (Učiteljski Tovariš. List za šolo in dom) ima v svoji 24. številki nastopno vsebino: „Učiteljski Tovariš“ — „Jezičniku“ o njegovi petindvajsetletnici. (1862—1887) A. Funtek. — Vabilo na naročbo. — Otroška individualnost. Fr. Gabršek. — Enakopravnost v šoli — Knjiga slovenska v XIX. veku. — Kaj uči estetika. — Dež in sneg. — Kuževstvo in umetnost. — Dopisi. — Razpisi učiteljskih služeb. — „Učiteljski Tovariš“ stoji za vse leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr.

— (Vabilo k božičnici) slovenske deliške dvorazredne šole in otroškega vrta v Gorici, ki se bo vršila dne 22. decembra 1887 v čitalnični dvorani. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Spored. I. dei: 1. Petje: Mlatiči. 2. Deklamacija: Učenci pri jaslicah — deklamuje Jeretič Albin, iz otroškega vrta. 3. Petje: Lastovkam — III. berilo. 4. Dvogovor: Derossi Marija in Ljudmila Eržen — iz otroškega vrta. 5. Petje: Zima. 6. Deklamacija: Najlepši čas — deklamuje Volk Marija, iz I. razreda. 7. Petje: Moj dom — iz Slavčeka, III. stopinja. II. del: 8. Igra: „Avgust ni Bog“. 9. Deklamacija: Betlehemski otrokomor — deklamuje Boštjančič Izabela, iz II. razreda. 10. Petje: Cesarska pesen. 11. Razdelitev darov. Vodstvo.

— (Hiralniški oddelek za blazne na Kranjskem.) Blaznica na Studenci in blaznični oddelek v Ljubljanski bolnici sta prenapolnjena. Torej se po nasvetu primarija oddajajo neozdravljivi, a bolj mirni blazni v hiralnico pri sv. Jožefu. Red usmiljenih sestra znižal je oskrbovalnino od 50 na 45 kr. za dan in bolnika, ako je najmenj 30 takih bolnikov v oskrbi. Deželni odbor vsprejel je to ponudbo z dostavkom, da se tudi v slučajih, če bi vsled smrti nekaterih oskrbovancev skozi 14 dnij jih bilo le 28 ali 29, oskrbovalnina ne sme povišati na 50 kr. Ker pa bode vsled tega premeščenja umobolnih oskrbovanje v hiralnici stalo mnogo več nego je proračunjeno, ukazalo se je vodstvu dež. dobrodelnih zavodov, da skrbi za zmanjšanje stroškov v blaznici,

— (Izpuščenje blaznih na Kranjskem.) Deželna vlada je z noto 30. januarja 1887, naznanila dež. odboru, da je ukazala vsem županstvom, da morajo vsako leto vladi predložiti izkaz o blaznih in bebcih, ki se nahajajo v občini. Ob jednom je želela, da vodstvo dež. dobrodelnih zavodov vsakega blaznega, katerega izpusti iz blaznice neozdravljivega, naznani dotičnemu okr. glavarstvu. Deželni odbor ustregel je vladni želji, ter ukazal vodstvu, da se mora v prihodnje vsak neozdravljiv blazni, ki se izpusti brez reverza, naznaniti dotičnemu okrajnemu glavarstvu, oziroma magistratu Ljubljanskemu.

— (Loterijski donesek za razširjenje stavbe blaznice na Kranjskem.) V 11. seji dne 15. januarja 1887 naročil je deželni zbor deželnemu odboru, da naj misli na razširjenje blaznice na Studenci ter prihodnjemu deželnemu zboru predloži potrebne nasvete. Da bi deželni odbor za navedeno dozidanje si pridobil izdatne podpore, obrnil se je dne 12. februarja 1886 z utemeljeno ulogo do deželne vlade s prošnjo, da bi za to stavbo izposlovala izdatno podporo iz državne loterije za dobrodelne namene. Z dopisom 11. junija 1887 naznanila je deželna vlada deželnemu odboru ukaz ministerstva notranjih zadev z dne 2. junija 1887, po katerem je Njegovo velečastvo z odločilom dne 23. maja 1887 dovoliti blagovolilo, da se deželna blaznica na Studenci zapomni, da bode dobila podporo iz doneskov državne loterije za dobrodelne namene.

— (Hiralniški troški, v hiralnici v Ljubljani.) Hiralnica pri sv. Jožefu v Ljubljani vsprejema hirajoče osebe za oskrbovalnino po 50 kr. na pan. Ker se morajo vsi neozdravljivi bolniki iz bolnice oddajati občinam, dogaja se čestokrat, da se taki bolniki, ki so pristojni v kako občino na deželi, izročé Ljubljanskemu mestnemu magistratu, kateri jih mora oskrbovati tako dolgo, dokler jih ne vsprejme domovinska občina. Ljubljanski magistrat oddaja te njemu izročene bolnike v hiralnico pri sv.

Jožefu ter zaračuna vse troške dotični občini. Nekateri župani ne pošiljajo precej po bolnike, dasi jim Ljubljanski magistrat vselej naznanja, da se bolnik oskrbuje v hiralnici ob občinskih troških. Bolniki leže v hiralnici po cele mesece, troški pa naraščajo, da jih potem občina, od katere se terjajo, ne more zmagati. Na primer je neka v Bled pristojna ženska od 26. novembra 1885. do 31. decembra 1886. ležala v hiralnici ter bi občina morala plačati 200 gld. 50 kr. Vsled prošnje bleedske občine je deželni odbor prevzel tretjino teh troškov na interkalare hiralniškega zaklada. Ob enem pa je deželni odbor prosil mestni magistrat, naj vselej njemu naznanja, kadar odda kako osebo v hiralnico. Deželni odbor pa potem pozivlje županstvo dotične občine, da prevzame nemudoma bolnike v občinsko oskrbovanje.

— (Most čez Savo pri Dolu.) V XII. seji dne 18. januarja 1887 je deželni zbor o prošnji občine Dol in dr., da bi se dovolila podpora za zgradbo mostu čez Savo pri Dolu, sklenil to-le: „Prošnja občine Dol in sosednih občin se izroča deželnemu odboru, da vprašanje zgradbe mostu čez Savo preudarja in v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru o tem poroča.“ Deželni odbor naznanil je ta sklep deželnemu zboru županstvom občin Dol, Dob in Domžale z dostavkom, da bode to vprašanje vzel v pretr-sovanje. Pri tej priliki moral je deželni odbor županstvu občine Dol tudi omeniti, da je mnenje županstva napačno glede tega, da bi bil slavni deželni zbor za zgradbo tega mostu že jedenkrat dovolil podporo v znesku 10.000 gld., ker tak sklep ni nikjer zabeležen. Ob enem se je ta deželnozborni sklep naznanil tudi okrajnim cestnim odborom za okolico Ljubljansko, v Kamniku in Brdu, katerim se je naročilo, da se izjavijo o potrebi tega mostu, kakor tudi glede tega, koliko podpore bi bilo pričakovati za to zgradbo iz blagajnice cestnega okraja. Na to so od imenovanih treh cestnih odborov sledeči odgovori došli: Okrajni cestni odbor Kamniški pravi v svojem poročilu dne 11. aprila 1887, da je zgradba tega mostu zelo potrebna, vendar pa ne more v ta namen nobenega doneska dati, ker bi se ta most v Brdskem cestnem okraju gradil. Okrajni cestni odbor za okolico Ljubljansko izjavil se je v svojem odgovoru dne 17. julija 1887 tako, da zgradba napominanega mostu za one, v cestni okraj Ljubljanske okolice spadajoče, ob dotični cestni progi ležeče vasi ni potrebna, ker se na cesti proti Savskemu brodu, katerega naj bi nadomestil projektirani most, le malo obdružuje. Tudi bo po mnenju tega cestnega odbora ves drugi promet na tej progi zelo odjenjal, kakor hitro bo dodelana Kamniška železnica. Cestni odbor, ki bode v kratkem imel veliko stroškov za druga cestna dela, mora torej vsako podporo za zgradbo tega mostu odreči. Okrajni cestni odbor v Brdu povedal je vendar jedenkrat tudi svoje mnenje v poročilu dne 1. oktobra 1887, da mora namreč priznati potrebo tega mostu za lokalni promet in da ne more doneska za zgradbo kar naravnost odreči. Toda tak donesek bi cestni okraj Brdski hudo zadel, ker bi bilo pri podpisnem davku 30.000 gld. treba zelo visoke priklade, ako se hoče dati le količkaj zdatna podpora za zgradbo tega mostu. Ta cestni okraj je tudi tega mnenja, da bo Ljubljansko-Kamniška železnica na promet čez Savo pri Dolu zelo neugodno uplivala, ker trgovci in gostilničarji Brdskega okraja, ki dobivajo zdaj svoje blago od železnične postaje v Lazah po cestni progi čez Dol, bodo pri ugodnih železničnih tarifnih odpravljali in dobivali svoje blago po Ljubljansko-Kamniški železnici. Z ozirom na izjave interesiranih okrajnih cestnih odborov in z ozirom na to, ker se ne dá tajiti, da je zgradba tega mostu v zvezi z Ljubljansko Kamniško železnico, misli deželni odbor, da mu je v tej zadevi še počakati.

— (Na smrt obsojen) predvečeraj je bil zatožen pred porotnim sodiščem Ljubljanskim 42letni bajtar Primož Primožič iz Lavtarskega vrha zaradi hudodelstva umora. Dne 10. novembra 1877. bil je zatoženi Primožič zvečer v družbi z Janezom Razložnikom na Bukovem vrhu (okraj Škofjeloški) pred koparsko bajto in pridružil se je tudi Tone Dagarin. Prišli so vsi trije na Bukovi vrh, da so delali kope. Vsi trije so popili mnogo nesrečnega žganja in ko so bili pijani, skregala sta se zatoženi Primožič in Janez Razložnik. Bilo je mej njima namreč staro sovraštvo zaradi malovrednega krila, katero bi bil baje imel dobiti zatoženi Primožič iz neke zapuščine, katere si je pa prisvojil, kakor je zatoženec neopravičeno mislil, Janez Razložnik. Ko

se je kreg pričel, odšel je Tone Dagarin, češ, da mora iti gledat h „kopi“. Kmalu potem pa je začul teške udarce in stokanje, videl pa ni nič, kajti kopa je ravno zelo plamtela in dim je bil gost. Gre gledat, kaj se je zgodilo in najde Janeza Razložnika že mrtvega iz mnogih ran krvavečega. Ko Dagarin vpraša zatoženca, kaj je storil Razložniku, mu je le-ta odvrnil, da ničesar, kaj mu je to mari, naj ide spat. Dagarin se je takoj odpravil k sodišču v Škofji Loki, da naznani umor. Mej tem časom pa je bil tudi že prišel tjakaj zatoženi Primož Primožič ovajat se sam, rekoč da ne ve, kaj je storil, ker je bil pijan. Sodnijska preiskava je pokazala, da je Primož Primožič res nečloveško ravnal z Janezom Razložnikom. Sekal je zatoženec Razložnika s sekuro nasajeno na dolgem toporišči, in mu prizadejal na glavi in obrazu šest groznih ran, da so bile kosti ali presekanne ali pa počene in zdrobljene, da je sekira pri nekaterih ranah prodrla naravnost v možgane. Poleg teh prizadejal mu je še štiri telesne poškodbe, tako, da je Janez Razložnik, takoj umrl. Zatoženec ne taji dejanja, a zagovarja se, da je bil popolnem pijan. Porotnikom se stavita dve vprašanji, glaseče se na umor in je li Primožič doprinesel dejanje v popolnej pijanosti. Porotniki so prvo vprašanje z 11 proti jednemu glasu vprašanje zaradi pijanosti zanikali. Sodišče, na čelu mu deželne sodnije predsednik gosp. Kocivar, obsodilo je zatoženca Primoža Primožiča na smrt, na vislice. Državnega pravdnika zastopnik g. dr. Kavčič izjavil je, da bode v tajnej obravnavi sodišču stavljal posebne predloge zaradi pomiloščenja zatoženca. Zatoženi zaslusal je smrtno sodbo prav mirno in ni ugovarjal, ko je sodišče sklenilo, da ima plačati udovi umorjenega Razložnika devet goldinarjev za pogreb, več vdova namreč zahtevala ni.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Celje 16. decembra. K današnji volitvi prišlo 241 volilnih mož. Vsi dali glas dr. Sernecu. To je zopet jednoglasna volitev v Celji.

Zader 17. decembra. V deželnem zboru utemeljeval Bakotič svoj predlog glede upeljave ruskega jezika, kateri predlog naj se izroči odseku 5 članov. Vsi Hrvatje, Italijani in predsednik Vojnovič glasovali so proti predlogu, za katerega je glasovala samo srbska petorica.

San Remo 17. decembra. Makenzie bode danes zopet odpotoval.

Dunaj 16. decembra. Kljubu vsem zanikanjem se sme zagotavljati, da se pripravljajo važne osobne premembe, ki se bodo tikale tudi vladne sisteme. Nevarnost spora z Rusijo bila je že velika, a najvišji uplivi posegli so vmes ter odstranili nevarnost. Ob sebi se umeje, da faktorji, ki so svojim sodelovanjem državo postavili pred tako nevarnost, nemajo več zaupanja odločilnih krogov. Vse nasprotne vesti neso verodostojne. Zlasti razmere na Ogerskem in v Galiciji se bodo temeljito popravile.

Peterburg 16. decembra. „Journal de St. Petersburg“, govoreč o „Ruskega Invalida“ članku, odklanja Rusije odgovornost, da se oboroženi mir vedno podkreplja ter pravi: Namerava li srednjeevropska liga svojimi zvezami, svojim oboroževanjem izključno vzdržati mir ter po pogodbah določeni „Status quo“, pridružuje se Rusiji, toda le gledé tega mirovnega jamstva. Če Rusija ob svojih mejah ukrepa potrebne defenzivne korake, da se vzdrži ravnotežje sil, preostaje samo še določba, kako daleč se sme tirati finance in gospodarski položaj vseh dežel teško tlačéča zloraba načela „Si vis pacem, para bellum“. Najboljše sredstvo je, da se ohrani mir, ki ga želi vesoljni svet in katerega bodedo vsled dobrih odnošajev z našimi sosedi dolgo časa ohranili.

Poslano.

Ker se moj izstop iz odbora „Narodne tiskarne“ tolmači večinoma krivo, izjavljam, da sem izstopil le vsled izrečne želje glavnega ravnateljstva banke „Slavije“.

V Ljubljani, dne 17. decembra 1887.

Ivan Hribar.

Spominjajte se Ljubljanske dijaške in ljudske kuhinje pri igri in stavah, pri slovesnostih, oporokah in nepričakovanih dobitkih. (890—5)

Zdravljenje pospešuje. Pri odprtih ranah, oteklinah in ulesih se z Molovim „Francoskim žganjem“ odpravi prisad in s tem vidno pospeši zdravljenje. V steklenicah po 80 kr. Po poštnem povzetju ga razpošilja vsak dan A. Moll, lekar, c. kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. Po lekarnah in specerijskih prodajalnicah na deželi zahtevaj izrečno Moll-o v izdelek z njegovo varstveno znamko in podpisom. 2 (19—9)

Poslano.

Neustein-ove posladkorjene kri čisteče pile svete Elizabete,

skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 skatljica à 15 pil 15 kr., 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred pozarejanjem se jako svarti.** — Pristne so samo, če ima vsaka skatljica rdeče tiskano našo protokolovalno varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Eke der Spiegel- und Plankengasse. V Ljubljani se dobivajo pri gosp. lekarji G. Piccoli-ji. (817—14)

Poslano.

Neizogibljivo! S to besedo začenja se anonsa v današnji številki, katera priporoča novo, po slavnem zdravniku dr. Pinkas-u izumljeno sredstvo, Roborantium (lase ustvarjajoča tekočina), katero je pri izpadanju las, pleših, golobradcih in osivelih že neverjetno mnogo koristilo in doslej v svojih uspehih ni bilo še doseženo. Nečemo na dolgo in široko razkladati ter hvalisati to iznajdbo, kakor bi za služila, temveč opozarjamo p. n. čitatelje na dotično anonso in priporočamo poskusiti s tem sredstvom. Ako ne bi imelo uspeha, pripravljen je izumitelj denar brez ugovora povrniti.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji (192—186)

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijne srečke 14. decembra.

V Brnu: 88, 16, 50, 24, 77.

Tujci:

15. decembra:

Pri **Stonu:** Bochin, Pač z Dunaja. — Schafgotsch iz Inomosta. — Haukam iz Prage. — Zukal iz Opave. — Ruprecht iz Trebnjega. — Sock iz Ljubljane. — Martinek iz Trsta. — Florio iz Trsta. — Polc iz Pontebe. — Poldrugovac iz Pazina.

Pri **Mallé:** Bock, Schlesinger, Lustig z Dunaja. — Mangold iz Budimpešte. — Kautschitsch iz Sevnice. — Fischl iz Karlovca. — Muk iz Kranja. — Buchwald iz Domžal.

Pri **južnem kolodvoru:** Schuscek iz Budimpešte. — Jelovšek iz Litije. — Blaque od sv. Gregorja. — Berlič iz Trsta.

Pri **bavarskem dvoru:** Mun iz Jezera.

Umrli so v Ljubljani:

16. decembra: Marija Klopčič, hišnega posestnika žena, 33 let, Florjanske ulice 24, za jetiko. — Viktor Jezek, mizarjev sin, 4 mesece, Poljanska cesta 37, za božastjo.

V deželnej bolnici:

14. decembra: Marija Krajšek, gostija, 60 let, bila umirajoča prenešana. — Marija Prošek, gostija, 70 let, za starostjo.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
15. dec.	7. zjutraj	733.28 mm.	4.4° C	sl. jz.	dež.	19.30 mm.
	2. pop.	730.98 mm.	6.0° C	sl. svz.	dež.	dežja.
	9. zvečer	732.27 mm.	6.2° C	sl. svz.	obl.	
16. dec.	7. zjutraj	735.38 mm.	3.0° C	brezv.	megla.	
	2. pop.	737.67 mm.	6.2° C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	9. zvečer	739.15 mm.	3.8° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura 5.5° in 4.3°, za 6.6° in 5.7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 17. decembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 75.60	gld. 75.70
Srebrna renta	78.65	78.65
Zlata renta	107.0	106.80
5% marčna renta	88.65	89.05
Akcije narodne banke	867.—	860.—
Kreditne akcije	270.—	270.—
London	126.50	126.55
Srebro	—	—
Napol.	10.02	10.02
C kr. cekini	6.—	6.01
Nemške marke	62.02 1/2	62.10 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	129 gld.
Državne srečke iz l. 1864	100	162
Ogerska zlata renta 4%	97	—
Ogerska papirna renta 5%	79	65
5% štajerske zemljišč. odvez. obliq.	105	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	—
Zemlj. obliq. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	125	—
Prior. obliq. Elizabetine zapad. železnice	—	—
Prior. obliq. Ferdinandove sev. železnice	99	—
Kreditne srečke	100 gld.	178
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	96
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	209	50

Javna zahvala.

Podpisani štejem si v prijetno dolžnost go-
spodu **dr. L. Jenkoti** izreči najtoplejšo za-
hvalo za res izborno in prav uspešno operacijo pri
mojem sinu, kateri na jedno oko že 10 let ni
videl in drugo imel tudi pokvarjeno; sedaj pa po
trudu gospoda dr. Jenkota hvala Bogu prav dobro
vidi. Priporočam torej gospoda doktorja vsem, ki
trpé na takih boleznih kot pravega veččaka.

Anton Avbel,

(887—3) pekovski mojster,
v Ljubljani, na sv. Petra predmestji.

Poslano.

Pijte

Ubald pl. Trnkóczy-jevo

hmeljevo sladno kavo.

(Zdravilna kava.)

I. Dosegli in ohranili si boste zdravje.
II. Redili ali živili boste telo, kakor njemu to naj-
bolj ugaja.

III. Prihranite si v denarji pri gospodinjstvu.
Važno in neobhodno potrebno za bolehačee na
želodeci, prsih, jetrih, obistih in živcih, za do-
jenčke, otroke, slabotne, za ženske pred in po
otročej postelji, prebolele, malokrvne i. t. d.

Zamotek s 1/4 kilo vsebine velja samo 30 kr.
Dobiva se v (612—11)

LEKARNI TRNKOCZY
zraven rotovža v Ljubljani.

■ Razpošilja se vsak dan po pošti. ■
Prodajalci na drobno dobé znaten rabat.

V Ljubljani, na cesarja Josipa trgu.

CIRKUS SCHLEGEL.

Danes v soboto 17. decembra
zvečer ob 7. uri:

Velika parforce-predstava.

Nastop vseh umetnikov in umetnic.

V nedeljo 18. decembra

dve veliki ekstra-predstavi.

Prva ob 4. uri popoldne, druga ob 7. uri zvečer.
Vse natančneje po listkih.

Za mnogobrojni obisk se priporoča udano
(899) **M. Schlegel,** ravnatelj.

Veledastito obóinstvo posebno opozarjam,
da sem najod vóeraj naprej Dunajsko žensko
godbo, obstoječo iz 8 esob.

Slovenka ali Hrvatica,

gospodična ali vdova, 24—30 let stara, olikana, resna,
iskrena, išoču svojo srečo v mirnem družinskem
življenji, pošlji do 15. januarja zaupno svojo po-
nudbo vdovu v najboljih letih, uradniku z 1800 gld.
na leto pod napisom: „M. Roslav Dobrovac v
Sp etu (Spalato). — Poste restante“. — Taj-
nost sveta. (905—1)

Vožni listi za vožnjo po železnici in po morji v

AMERIKO
pri c. kr. konc. Anchor Line,
Dunaj, I., Kolowratring 4.

Kri čistilne kroglice

so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji člo-
veškega telesa, glavobolu, navalu krvi,
otrpnenih uših, skazenem želodeci, po-
manjkanji sili do jedij, jetrih in obi-
stnih boleznih, in presegajo v svojem učinku
vsu druga v reklamah toliko proslavljena sredstva.
Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna
škatlja samo 21 kr., jeden zavoj s 3 škatljami 1 gld.
5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne raz-
pošilja. — Prodaja (606—10)

„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.
■ Razpošilja se vsak dan po pošti. ■

Štajersko vino
lastnega pridelka
dr. Jos. Waldherr-ja.
Kovačkovrško vino

(Schmitsberger)

v steklenicah.

1 liter	60 kr.
1/2 litra	32 „
1/4 „	18 „

Za vrnene steklenice se povrne:

Za 1 liter	8 kr.
„ 1/2 litra	6 „
„ 1/4 „	5 „

Zaloga:

v Beethovenovih ulicah št. 6, pri Petru
Lassnik-u, Josipu Kordin-u, Viktorji
Schiffer-ji, Edvardu Mahr-u, v Nemških
ulicah št. 4. (901—1)

Novo, lepo in po ceni!

FERD. BILINA & KASCH

v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 1
imata

za Božič in Novo leto

veliko izber

najfinejših, elegantnih, nerazlomljivih
„punčik“, ki se smejo prati, razne
velikosti, umetno opravljenih po naj-
novejšej modi.

Tudi ima v zalogi razne cene punčike
in različne igrače.

Velika zaloga neoblečenih punčik, take se
tudi oblečejo, kakor kdo želi in naroči. (859—5)

Posebno priporočava:

našo zalogo najnovejših listnic, patentovanih moš-
njic, smotknjakov za smotke in smotčice, tobačnic,
visitiers in žepnih necessairs.

Zimske rokavice vsake vrste v največjej izberi
po najnižji ceni.

Kravate za gospode in kravatte igle. Najno-
vejše po 20 kr. in dražje.

Zaloga najfinejših domačih in tujezemskih par-
fumov, mila, glavnihi, zobnih in krtač za obleko.

Hlačniki, trakovi za nogovice, kovčegi, potne
torbe in popolne oprave v največjej izberi.

Popolna razprodaja klobučinastih čevljev za
gospode, dame in otroke po znatno znižanih cenah.

Nepremočljive
plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobé se vedno po
nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (401—33)

Dober zaslužek!

Solidne osebe iščemo za prodajo zakonito do-
voljenih premijskih srečk in damo visoko
provizijo, oziroma stalno plačo. (778—18)

Hauptstädtische Wechselstuben-Gesellschaft.
Adler & Co., Budimpešta.

BUDIMSKA
Rákóczy
GRENČICA.

Kot gotovo uplivačee čistilno
sredstvo priporočajo najslavnejši
zdravniki pri trebošnih boleznih,
zastajajji krvi, zlatej žili, boleznih
na jetrih in ledicah ter škrofuloz-
nih boleznih, mrzlici, protina, spuščajih, zapiranji itd.
Prodaja se v vseh specerijskih in prodajalnicah mine-
ralnih vodá, kakor tudi v lekarnah in droguerijah.

Lastniki: bratje Loser v Budapešti.
(307—23)

Posebna, v tej deželi razširjena bo-
lezen je slabo prebavljeneje.

Naša modna kuhinja in modni način življenja sta
uzroka te bolezni, ki nas nenadoma napade. Mnogi ljudje
trpé včasih za bolečinami v prsih in bokih, včasih tudi v
hrbtu; čutijo se zaspane in trudne, imajo slab okus v
ustih, zlasti zjutraj: nek poseben slez se jim nabira na zo-
beh, slasti nemajo do jedij, v želodci leži jim neka teža
v želodčevi votlini čutijo včasih neko nedoločeno otrpnenje,
katerega ne odpravi uživanje jedij. Oči upadejo, roke in
noge so mrzle in mastne; čez nekaj časa začne se kašelj,
sprva suh, čez nekaj mesecev pa z zelenkastimi izvrški.
Kogar ta bolezen zadene, se čuti vedno zaspanega, spanje
ga ne upokoji; potem postane nervozen, razdražljiv in ne-
jevoljen, hude slutnje ga napadajo, če hitro ustane, se mu v
glavi vrti, kakor bi se mu cela glava sukala; čreva se mu
včasih zamaše, koža mu je včasih suha in vroča, kri po-
stane gosta in zaostaja, belina v očeh se porumeni, urina ima
malo ter je temne barve; in če se pusti dolgo stati, se na-
bere na dnu neka gošča; hrana se takemu človeku pogos-
toma vzdiguje, pri čemer čuti včasih sladke, včasih pa
kisel okus; kar spremlja močno bitje srca. Vid mu peša
pege se kažejo pred očmi, ter ga napada čut teške one-
moglosti in zaspanosti. Ti simptomi se pogostem ponavljajo
in lahko se reče, da skoro tretjina prebivalstva te dežele
boleha za to boleznijo v jednej ali drugej obliki. Šhaker-
jev izvleček pa spravi urenje jedij na tako pot, da bolno telo
dobiva hrane, ter se prejšnje zdravje zopet povrne. Učinek
tega zdravila je zares čudovit. Na milijone in milijone ste-
klenic je že razprodanih, in število spričeval, ki potrjujejo
zdravilno moč tega zdravila je izredno veliko. Na stotine
boleznij, ki imajo razna imena, je posledica slabega prebav-
ljenja; in če se poslednje zlo odpravi minejo tudi druga,
kajti so le simptomi prave bolezni. Zdravilo je Šhakerjev
izvleček. Spričevala na tisoče oseb to dokazujejo brez vsake
dvojebe, kajti pohvalno se izrekajo o njega zdravilnih svoj-
stvih. To izvršno zdravilo se dobiva v vseh lekarnah.

Osebe, ki boleha za zabasanjem, naj rabijo „Sei-
gel-ove čistilne kroglice“ v zvezi s Šhakerjevim izvlečkom.
„Seigel-ove čistilne kroglice“ odpravijo zabasanje,
kroté mrzlico in prehlajenje, odpravijo glavobol in zatró-
žolnico. Kdor jih je jedenkrat poskusil, bode jih gotovo še
dalje rabil. Uplivajo polagoma in ne napravljajo nobenih
bolečin. — Cena 1 steklenici Šhakerjevega izvlečka gld.
1.25, 1 škatljici „Seigelovih čistilnih kroglic“ 50 kr. (854-2)

Lastnik „Šhakerjevega izvlečka“ in Seigelovih
kroglic je A. J. White, Limited London,
35 Faringdan Road E. C.

Glavno zalogo in centralno razpošiljalnico ima
Ivan Nep. Harna, lekarna „pri Zlatem levu“ v Krome-
riži (na Moravskem) in se dobiva skoro v vseh lekarnah v
Avstriji.

Gozdni čuvaj

vzame se v službo od meščanske korporac-
cije v Kamniku.

Plača na mesec 25 gld.; stanovanje, drva in
nekaj njive prosto.

Zahteva se potrebna zmožnost in sposobnost
za službovanje v hribih. (904—1)

Dosluzenim vojakom se dá prednost.
Čas za prošnje do 1. svečana 1888.

Upravništvo mešč. korporacije v Kamniku.

Najstarejše domače zdravilo je
„konc. cvet za ude“,

povsod znan pod imenom (830—6)

Klosterneuburški fluid za protin,

Preiskan v kemičnih laboratorjih za zdravstvenopolitijske
preiskave in je prodaja zavarevana z varstveno znamko.

Cena 1/2 flao. 50 kr., veliki flao. 1 gld.

Razpošilja lekar A. HOFFMANN, Klosterneuburg.

Za zavijanje in vožni list je plačati pri poštnih pošiljatelj-
stvih 15 kr. posebe. — Pristnega ima v Ljubljani lekar J.
Swoboda; v Rudolfovem lekar Ferd. Stalka.

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR
SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvej Dunajskej razstavi kuhinjske umetnosti
bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta
pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno
znamko in firmo. (800—28)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih de-
likates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica
Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

Predtiskarija. Stroj za izdelovanje nogovic [Strickmaschine].
 Bogata zaloga ženskih ročnih del, začelih in izvršenih.
 Trakovi za vence. **Pristno Japonsko blago.** (29-50)

Evropski bureau
Južne Pacific-družbe
Sev. Ameriške,
 zastopnik **RUDOLF FALK** v Hamburgu,
 8 Deichthor-Strasse, (878-2)
 daje brezplačno pojasnila ter zastonj
 razpošilja karte in opise
Texas-a in Kalifornije.

ŽELODČEVA ESENCA
 lekarja **Piccolija**
 v Ljubljani

Ta esenca, ki se nareja po nekem receptu gospoda dr. E. viteza Stüekla, c. kr. vladinega svetovaleca in deželno-sanitetnega poročevalca za Kranjsko, je takozvana „Tinctura Rhei composita“, katera ozdravlja vse želodčne in trebuhne bolezni, odpravlja telesno zaprtje, zlato žilo itd. Glej navod, ki je vsakej st. klenici priloženo. — Izdelovatelj jo pošilja v zabojčkih po 12 steklenic za 1 gl. 56 kr., poštne stroške trpé p. t. naročniki. — Te steklenice prodaja po 15 kr. jedno lekar Rizzoli v Rudolfovem in večina lekarn na Štirskem, Koroškem, v Trstu, na Primorskem, v Istri, Dalmaciji in v Tirolih. (5-49)

Nikakih zobnih bolečin več,
 če se rabi svetovnoslavna in pristna
 o. kr. dvor. zobozdravnika
DR. POPPA Anatherin-
 ustna voda

Boljša kako: vsaka druga zobna voda kot praeservativno sredstvo proti vsem bolečinam zob in ust. Preskušena voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod. — Velika steklenica po gl. 1.40, srednja po gl. 1 in mala po 50 kr.

Uspeh je zajamčen, če se točno tako rabi, kakor je predpisano.

V zvezdi z ustno vodo in
dr. POPPA
 zobnim praškom in zobno pasto
 dobé se

vedno zdravi in lepi zobje,
 kar je za ohranjenje zdravega želodca velike važnosti.

Dr. Poppa zobna plomba
 je najboljša, kdor hoče sam izdelovati otle zobe, s čimer se odstrani smrđljiva sapa.

Dr. Poppa zeljiščno milo
 se je z velikim uspehom uvelo proti izpuščajem kože vsake vrste in je tudi

posebno izvrstno za kopeli.

AROM.
 Arom. zobna pasta v kozih po 35 kr.
 Anatherin zobna pasta po gl. 1.22.
 Vegetabilni zobni prašek po 63 kr.
 Zobna plomba po gl. 1.
 Zeljiščno milo po 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin zobne vode se izrecno svari, ker ima v sebi zdravju škodljive primese, kakor je analiza pokazala.

Pismene naročbe izvršujejo se proti poštnemu povzetju.

Glavna zaloga: Dunaj, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Svoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bönches, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranji: K. Savnik, lekar; Martin Pettau, trgovec; v Skofji Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guclielmo, lekar; v Litiji: J. Benoš, lekar; v Metliki: Fr. Wache, lekar; v Radovljici: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haik, D. Rizzoli, lekarja; A. Gusin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Tivolju: J. Ruprecht, lekar; v Ormožju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Koncipijenta,

ki je slovenščine popolnem zmožen in ima najmanj dva državna izpita, vsprejme takoj (994-3)
dr. Schmidinger, c. kr. notar v Kamniku.

Kisla voda, kopališče Radence

Vsled obilnega ogljenokisljika, natrona, lithiona je radvanjska kislava voda kot specifikum pri: vročini, kamni v ledvi, mehurju, jedvicah, zlati žili, bramo-ri, brahorn, zlatenici, želodčnih boleznih, kataru. Kopelji, stanovanja, restavracija cen.

Glavna zaloga pri **Ferd. Plautz-u** v Ljubljani. (249-18)

Neobhodno za vsacega

za svetljenje usnja pri konjskej opravi, vozovih, lišni opravi, čevljih itd. itd., je novoizumljena po c. kr. avstrijskem in oger-skem ministertvu zavarovana proti ponarejanju

svetla tinktura za usnje

(tekoče svetlo mazilo), do sedaj najboljša, ker do sedaj se ni še nobenemu izmeh mnogih tekočih svetlih mazil ali likov za usnje dal patent. — Cena steklenici št. I. 1 gl., št. II. 40 kr., št. III. 20 kr.; in da ostanejo čevlji suhi pri moči in mehki in voljni pri solnčnej vročini, se je že več kot 10 let za dobro pokazala, tudi patentovana, nepremočljiva.

hranilna mast za usnje.

Da je res to usnje varovalno sredstvo tako izvrstno, dokazuje 25 odlikovanj, na stotine priznanih pisem. Oba izdelka se nista udomačila le pri o. kr. vojaščini, ampak si utrla ugod pri Nj. Velikostvu in o. kr. visokostih.

Po tovarniški ceni je prodajajo v Ljubljani gg. Anton Krisper in Bohusnjig & Weber, v Kranji g. Petan, v Skofji Loki g. Kocelj. — Dobiva se v vseh večjih krajih države pri boljših trgovcih. (860-4)

Takoj delujejo.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plesah, izpahih in osivelih lasih. Uspeh po večernejem nočnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gl. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gl.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. **Edvardu Mahr-u**; v Trstu **A. Franzmarer**, **P. Prendini**; v Gorici lekar **C. Cristofaletti**; v Reki lekar **J. Gmeiner**; v Celju **Ed. Pell**; v Mariboru **J. Martinz**; v Gradcu: **Kasp. Roth**, **Murplatz 1.**

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orientalsko lepočilno sredstvo, ki nareja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase — cena 85 kr.

— Ni sleparija! — (251-14)

Največja pr' hranjenja v gospodinjstvu. V prodajalnicah kolonialnega blaga in delicates ter droguerijah se dobiva. Največja odličovanja in zlate kolajne. Ko

Daje najedenkrat, ne da bi se kaj pridejalo, izvrstno mesno juho.

Bouillon-Extract dišava za jed nepresegljivo zaradi dobrega ukusa in nizke cene.

Marke: *Extractum Purum, Aux Fines Herbes und Trüffel-Würze.*

Fine moke za juho iz sočivja.

Na pravljane pod varstvom c. kr. avstrijskega obrtnega nadzorstva in švicarske obénokoristne družbe.

Osrednja zaloga: **Wien, I., Jasomirgottstrasse 6.**
 Prodajajo: **Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Schussnig & Weber.** — V Zagorju: **R. E. Michelic, Ivan Müller, Rudniška bratovska skladišča.** — V Litiji: **Ivan Waggonik.** (902-1)

Zobozdravnika Paichel-a

ustni in zobni preparati.

(Usinovodna esenca in zobni prašek.)

Izvrstna sredstva za čiščenje in ohranjenje zob, zabranijo, da se ne dela zobni kamen, osvežijo usta in odpravijo smrđejo sapa.

Posebno utrjujejo otle zobe, ustavljajo krvavenje dlesna, zabranjujejo trohnenje zob in če se stalno rabijo, odpravijo vsake zobne bolezni. **Cena steklenic zobovodne esence 1 gl., skatletelj zobnega praška 60 kr.** (238-70)

Dobiva se v ordinacijskem prostoru pri Hradeckega mostu v Köblerjevi hiši I. nadstropje, pri lekarji **Svobodi** in trgovci **Karinger-ju.**

Marijinceljske kapljice

za želodec,

MARIA-ZELLER'S TROPFEN
 NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAIBACH 1 STÜCK 20.

katerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrstno uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: pomanjkanje slasti pri jedi, slab želodec, urak, vetrove, koliko, zlatenico, b'javrije, glavobol, kré v želodcu, bilie s'eca, zabasnanje, bolezn na vrancih, na jeli in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 gl.

Svarilo!

Opozorjamo, da se te Marijinceljske kapljice dobivajo samo v lekarni Trnkoczy zraven rotovza na Velikem trgu v Ljubljani. (11-11)

„LEKARNA TRNKOCZY“

zraven rotovzu v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti.

J.&S. Kessler v Brnu,
 Ferdinandove ulice št. 7-5 n.,
 razpošilja po poštnem povzetju naslednje imenovano blago, kar se tibe baže in izdelave, mnogo boljše in za 20% ceneje proti vsakej drugi konkurenci. (715-10)
 Uzorec zastonj in franko. — Kar ne ugaja, se nazaj vzame.

Moške srajce, Klattovske, bele ali barvane, Ia. gl. 1.50, IIa. gl. 1.20.	Jute-zastor, turški uzorec, — kompletni, gl. 2.30.	Mizni prti, platneni, v vseh barvah, 3 kom. 1/4 gl. 2, 3 kom. 1/4 gl. 1.
Delovske srajce iz dobrega oxforda, 3 komadli gl. 2.—.	Pregrinjalna garnitura, 1 prt in dve posteljni pregrinjali iz ripsa gl. 4.50, iz jute gl. 3.50.	Prtiči, platneni, 1/4 v kvadrata, 6 komadov gl. 1.20.
Moške gace, iz barhanta, platna ali eroisé, 3 pare I gl. 2.50, II. gl. 1.50.	Posteljne odeje za zimo, iz rouge ali cretona, elegantno prešite, gl. 3.—.	Otirače, platn. damast, 6 kom. z resami gl. 1.50, z okrajki gl. 1.20.
Moški obujki (žoki) za zimo, bele in barvaste, 6 parov gl. 1.10.	RJUHE, brez šiva, 2 metra dolge, gl. 1.50, — slamačica, 2 metra dolga, Ia. gl. 1.40, IIa. 90 kr.	Domače platno, trdne baže (29 vatlov) 1 kos 1/4 gl. 5.50, 1/4 gl. 4.20.
Kape iz pliša za moške in dečke, 6 komadov gl. 1.50.	Konjske šabrake, težke baže, z barvastimi krajci, 190 cm. dolge, 130 cm. široke, Ia. rumene gl. 2.50, IIa. rujave gl. 1.50.	ŠIFON za moško in žensko perilo, 1 kos (30 vatlov), Ia. gl. 5.50, IIa. gl. 4.50.
Popotni plajdi, 3:50 metra dolgi, 1:60 metra široki, gl. 4.50.	KANEVAS za posteljne prevleke (1 kos 30 Dunajskih vatlov), Ia. gl. 6.—, IIa. gl. 5.20.	OXFORD, najnovejši uzorec, 1 kos (29 vatlov) gl. 4.50.
Posobna preproga, močne baže, 1 ostanek 10 do 12 metrov, gl. 3.50.	Atlas-Gradl za posteljne prevleke (1 kos 30 Dunajskih vatlov), Ia. gl. 7.50, IIa. gl. 5.50.	Prostejevski barhant, 1 kos (29 vatlov), bel ali rudeč gl. 6, moder ali rujav gl. 5.

ČEBELNO-VOŠČENE SVEČE

PRIPOROČA (885-1)
SEEMANN
V LJUBLJANI.

C. kr. izključno privilegovana

PASTA PROTI POTENJU OKEN.

Ta pasta zabranjuje oslepenje, potenje in zmrzovanje oken, njena poraba je priprosta in hitra, poleg tega pa še popolnem brez truda. Prozornost oken zaradi nje ni ne trpi, torej je posebno priporočati za okna pri prodajalnicah.

— Ce se ožalna stekla z njo pripravljajo, se tudi ne poté. —

Izdeluje jo samo:

Kemična tovarna RICH. GAERTNER-ja, Wien, I., Giselastrasse 4.

CENA: Lončku za poskušnjo 50 kr. (v pisemnih markah).

Velikemu lončku, zadosti za celo zimo, glđ. 1.50.

Razpošilja se poštine prosto. — Prodajalci na drobno dobé rabat. — Dobiva se pri vseh boljših trgovcih. (787-1)

J. Berner-ja in sinov

deželna

nasladna, suharna in zdraviliščna pekarija

v Slatini pri Rogatci na Štajerskem

posebno priporočá

(833-8)

suhar,

kateri vedno izdeluje v izvrstnej baži, ki ga prodaja v Ljubljani gospod

RUDOLF KIRBISCH, sladničar na Kongresnem trgu.

(Naročila na zunan se točno izvrše.)

Avgusta Tschinkelna sinovi.

Od našega posestva pri Ljubljani imamo na prodaj še kacic

20 oral

dobro obdelanih njiv

v katastralnih občinah:

Kapucinsko predmestje: Parc. šte. 94, 97, 100, 102, 105.

Št. Petersko predmestje: " " 239, 240/1 (stavbeni prostor),

Spodnja Šiška: " " 369 a/b, 425, 413, 467, 468,

432, 433, 440.

Razen tega prodamo še razne

kmetijske vozove in drugo orodje.

Vprašanja naj se pošiljajo nam direktno.

V Ljubljani, dne 9. decembra 1887.

(889-3)

Avgusta Tschinkelna sinovi.

Vsem, kateri zidajo ali popravljajo kako poslopje, ali sploh potrebujejo železnino, naj bode priporočena zaloga

železja in vseh v to stroko spadajočih stvari

ANDR. DRUŠKOVIC-a,

poprej JAKOB NEKREP,

v Ljubljani, Mestni trg št. 10,

kjer se dobivajo v velikem izboru in prav nizki cení

okova za okna in vrata, štorje za štokodoranje, drat in cveki, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezni deli.

Zaloga pečij za leseno in premogovo kurjavo.

Posebno po nizki cení dobivajo se

stroji in orodja za poljedelstvo,

kakor mlatilnice, same ali z vlačilnikom (Göpel), slamoreznice, čistilnice za žito (Trieur), brane in lepo in močno narejena drevesa za oranje. (523-25)

G. TÖNNIES, tovarna za stroje v Ljubljani,

zastopnik Ganz-a & Co. v Budimpešti, preskrbuje dobroznane **trdelite valjarnike** (Hartguss Walzenstühle), **cilindre**, **škrbee** (Aufzüge), vse **aparate**, **transmisije** in **prilave za mline**. Narije in načrti napravljajo se po najnovejših skušnjah. Specijaliteta: **Vsakovrstne žage in stroji za obdelovanje lesa**. Preskrbuje hitro idočé **parne stroje** in **varnostne parne kotle**.

Tudi napravlja **plinovce motorje**. Zastopstvo **Langen-a & Wolf-a na Dunaji**.

Indiciranje parnih strojev,

njih predelovanje s jamstvom, da se privaruje pri kurilu. (836-6)

Blagorodni gospod Fragner, lekar v Pragi!

8 let sem bolehal tako silno za naduho, da sem že bil šel v občno bolnico v Pragi, da bi ozdravel. Pa vsa prizadevanja zdravnikov bila so zaman. Zvedel sem za dr. Rosov balzam. Ko sem ga užival popolnem po predpisu 14 dni, sem bil že precej boljši, čez pet mesecev pa sem bil že popolnem dober. Da govorim resnico, lahko povprašate dra. Schütze-ja ml., ki me je res prav po očetovsko zdravil, toda zaman. Nadejam se, da bode to zdravilo tudi drugim tako pomagalo, zategadelj priporočam vsem, ki imajo podobno bolezen, da naj se sami preverijo.

Z velespoštovanjem Jan Ježek v Hollefeh.

Hitra in gotova

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanja zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravega in telesnega in duševnega kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdravilni balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešne pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetju, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodcu, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemeroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črekih, hipohondriji in melankoliji (vsled motenja prebave); isti oživlja svo delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvrstnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštenu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neželjnim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsed izrečno **dr. Rosov zdravilni balzam** iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno **dr. Rosovega zdravilnega balzama**.

Pravi

dr. Rosov zdravilni balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca **B. Fragnerja**, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3.

V Ljubljani: **G. Piccoli**, lekar; **Vilj. Mayr**, lekar; **Eras. Birsochitz**, lekar; **Jos. Svoboda**, lekar; **U. pl. Trnkoczy**, lekar. V Postojini: **Fr. Baccarolo**, lekar. V Kranju: **K. Savnik**, lekar. V Novem mestu: **Dom. Rizzoli**, lekar; **Ferd. Haika**, lekar. V Kamniku: **Jos. Močnik**, lekar. V Gorici: **G. Christofoletti**, lekar; **A. de Gironcoli**, lekar; **E. Kürner**, lekar; **G. B. Pontoni**, lekar. V Idriji: **Josip Wardo**, lekar. V Ogloji: **Della Damaso**, lekar. V Trstu: **Ed. de Leitenburg**, lekar; **G. Prendini**, lekar; **G. B. Foraboschi**, lekar; **Jak. Serravallo**, lekar; **Anton Suttina**, lekar; **Karol Zanetti**, lekar.

Vse lekarne v Avstro-Ogerskej imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Da se izognejo vsakej prevari,

opozarjamo vse častite naročnike, da ima vsaka steklenica po izvirem mojem receptu napravljene **dr. Rosovega zdravilnega balzama** na jednej strani v steklo utisneno moje firmo z zakonito zavarovano mojo varstveno znamko (orel s ščitom na prsih, na katerem so érke „Dr. R.“), na nasprotni strani pa tu zraven natisneno vignetó. Steklenica je zamašena s kovinskim zamaškóm, na katerem je tudi utisnena moja varstvena znamka. Steklenice so zavite najprej v navod, kako rabiti, potem pa dejane v škatljice iz modre lepenke z naslednjim češkim, nemškim, ogerskim in francoskim napisom po podolžnih straneh:

„**Dr. Rosov zdravilni balzam**“ iz lekarne **B. Fragner-ja**, „pri črnem orlu“, v Pragi, št. 205-III., na konci škatljice je pa natisnena zgoraj omenjena zakonito zavarovana varstvena znamka. — Če ni vse popolnem tako, kakor je zgoraj opisano, zmatrati se mora vsak izdelek za ponarejen

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri érvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razpokanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zaprite bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, **potegne mazilo** v kratkem vsó gnojico na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred smetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilipi.

V škatljicah po 25 in 35 kr. (90-18)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljiveše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 glđ. av. velj.